

Suomen työeläkejärjestelmän sektoriluokitus EKT2010:n mukaan

Päätös

Suomen pakollinen, lakisääteinen työeläkejärjestelmä luokitellaan EKT 2010:n¹ mukaan sosiaaliturvarahastot-sektoriin, alaluokkaan S.13141. EKT 2010:n käyttöönotto ei siis aiheuta muutoksia eläkejärjestelmän sektoriluokitukseen kansantalouden tilinpidossa.

Taustaa

Suomen työeläkelaitosten luokittelu osaksi EKT 1979:n mukaista sosiaaliturvarahastot-sektoria, osaksi julkisyhteisöjä, vahvistettiin Eurostatin päätöksellä helmikuussa 1997. Myöhemmin uudemman tilinpidon version, EKT 1995:n käyttöönoton yhteydessä ei havaittu perusteita muuttaa tätä sektoriluokitusta. Vuonna 2010 eläkejärjestelmien luokitteluun tehtiin tilinpidossa muutos, jossa myös Valtion eläkerahasto siirrettiin valtionhallinnosta sosiaaliturvarahastoihin. Tässä päätösdokumentissa käydään läpi pakollisen työeläkejärjestelmän sektoriluokitus vuonna 2014 käyttöönotettavan EKT 2010:n oloissa.

Sovellettava ohjeistus

EKT 2010:n kappaleen 2.117:n mukaan ”Sosiaaliturvarahastojen alasektoriin luetaan ne valtionhallinnon, osavaltiohallinnon ja paikallishallinnon institutionaaliset yksiköt, joiden pääasiallista toimintaa on sosiaalietuuksien tuottaminen ja jotka täyttävät molemmat seuraavista kahdesta kriteeristä:

- a) lain tai asetuksen mukaan tietyt väestöryhmät ovat velvollisia osallistumaan järjestelmään tai maksamaan sosiaaliturvamaksuja; ja
- b) julkisyhteisö vastaa – riippumattomasti tehtävästään valvovana elimenä tai työnantajana – laitoksen hallinnosta maksuja ja etuuksia koskevissa ratkaisuissa ja hyväksymisessä.

Yksittäisen henkilön maksamien maksujen ja sen riskin välillä, jonka alaiseksi kyseinen henkilö joutuu, ei ole tavallisesti suoraa yhteyttä.”

Päätöksen perustelu

EKT 2010:n kappaleen 2.117 mukaiset kriteerit ovat siis seuraavat:

- *Sosiaaliturvarahastojen alasektoriin luetaan ne... ..yksiköt, joiden pääasiallista toimintaa on sosiaalietuuksien tuottaminen:* Työeläkejärjestelmän ja työeläkelaitosten tarkoituksena on huolehtia eläkkeiden maksamisesta ja rahoittamisesta, joten järjestelmän pääasiallisena toimintana on näiden sosiaalietuuksien tuottaminen.

¹ Euroopan kansantalouden tilinpitojärjestelmä, EKT 2010 (ESA 2010).

- *Lain tai asetuksen mukaan tietyt väestöryhmät ovat velvollisia osallistumaan järjestelmään tai maksamaan sosiaaliturvamaksuja:* Suomen lain mukaan työnantaja on velvollinen järjestämään työntekijöilleen työeläkkeen osallistumalla työeläkejärjestelmään, ja vastaavasti työntekijät ovat velvoitettuja maksamaan järjestelmässä määriteltyjä sosiaaliturvamaksuja. Tätä eläketurvaa voidaan ainoastaan täydentää - ei korvata - vapaaehtoisilla järjestelyillä.

- *Julkisyhteisö vastaa – riippumattomasti tehtävästään valvovana elimenä tai työnantajana – laitoksen hallinnosta maksuja ja etuuksia koskevissa ratkaisuissa ja hyväksymisessä:* Vaikka eläkejärjestelmiä koskevia ratkaisuja valmistellaan julkisyhteisöjen ja työmarkkinaosapuolten kesken, muutokset työeläkemaksuihin ja etuustasoihin perustuvat lähinnä joko eduskunnan hyväksymiin lakeihin tai sosiaali- ja terveysministeriön vahvistamiin päätöksiin. On jossain määrin tulkinnanvaraista, mihin käytännössä viitataan ilmaisulla ”riippumattomasti tehtävästään valvovana elimenä”. Voidaan kuitenkin päätellä, että tämäkin kriteeri täyttyy, koska valvovat viranomaiset (FIVA, Eläketurvakeskus; jälkimmäistäkin voitaneen pitää EKT:n tarkoittamana valvovana viranomaisena, koska sen tehtävät on tarkasti säädetty lailla) eivät pääätä maksu- ja etuustasoja.

- *Yksittäisen henkilön maksamien maksujen ja sen riskin välillä, jonka alaiseksi kyseinen henkilö joutuu, ei ole tavallisesti suoraa yhteyttä:* Tämän kriteerin kannalta on olennaista, että eläkemaksut määritellään työntekijän henkilökohtaisista ominaisuuksista riippumatta (so. järjestelmässä ei ole yksilöllisiä rahoitustaseita), joten suoraa yhteyttä maksujen ja riskin välillä ei voida katsoa olevan.

Kokonaisuudessaan Suomen pakollinen, lakisääteinen työeläkejärjestelmä siis täyttää kriteerit, jotka EKT 2010 määrittelee sille, että järjestelmään kuuluvat yksiköt luokitellaan julkisyhteisöiksi, sosiaaliturvarahastot-alasektoriin.